

1. *In hoeverre is endoscopisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur vleermuizen aanwezig kunnen zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?*
 - a) Bij ons als ecologisch adviesbureau die veel onderzoek doen naar vleermuizen is het ongebruikelijk om endoscopisch onderzoek uit te voeren om de afwezigheid van vleermuizen in een spouwmuur vast te stellen. Zie b.
 - b) Met een professionele endoscoop (met verlichting) kan je alleen een ruimte van beperkte omvang beoordelen op afwezigheid van vleermuizen. Denk aan boomholten of een spouwmuur die al grotendeels met isolatiemateriaal dicht is. Bij nog niet dichtgeïsoleerde spouwmuren kunnen de vleermuizen zowel naar boven als naar onder wegkruipen ver van de opening in de muur vandaan evenals om de hoek. En daarmee buiten het zicht van de endoscoop. Alleen indien er voldoende open stootvoegen aanwezig zijn zodat je de spouw over de volledige hoogte als breedte met de camera hebt bekeken dan pas kan je uitsluiten dat op dat moment vleermuizen in de spouw aanwezig zijn. Je kan daarbij vaak niet bepalen of de spouw op een ander moment functioneel is als vleermuisverblijfplaats. Indien je vleermuiskeutels aantreft kan je wel zeggen dat vleermuizen op een onbepaald moment gebruik maken van de spouw.

2. *In hoeverre is ecologisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur vleermuizen aanwezig kunnen zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?*
 - a) Standaard is een QuickScan Flora en Fauna
 - b) Indien uitgevoerd door een vleermuisdeskundige (en niet door een 'standaard' ecooloog die niet minimaal een heel seizoen vleermuisonderzoek heeft gedaan) kan de aanwezigheid van vleermuizen uitgesloten worden. Dit kan alleen indien er absoluut geen toegangsmogelijkheden zijn. Het gaat daarbij niet alleen om open stootvoegen, maar ook kieren/gaten bij kozijnen, loshangende loodslabben, kieren onder boeiborden, toegang via rand(dak)pannen en gewone dakpannen die stuk zijn of enigszins losliggen, etc. en nergens vleermuiskeutels. Indien er wel open stootvoegen zijn maar die zitten allemaal dicht met dikke (oudere) spinrag (of zogenaamde bijenbekken) dan kan aanwezigheid vleermuizen uitgesloten worden.

3. *Indien uit de in 1 en/of 2 genoemde onderzoeken volgt dat niet kan worden uitgesloten dat vleermuizen in een spouwmuur aanwezig kunnen zijn, in hoeverre is nader ecologisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?*
 - a) Aanvullend (of afdoend) ecologisch onderzoek volgens het vleermuisprotocol van NGB is standaard. Echter altijd inclusief gebruik van een warmtebeeldcamera.
 - b) De methode is geschikt om te bepalen of op de momenten van het onderzoek de spouwmuur in gebruik is door vleermuizen. Met het onderzoek volgens het protocol voldoe je aan je zorgplicht. Het sluit echter niet uit dat op een ander moment vleermuizen in de spouw aanwezig zijn.

4. Zijn er alternatieve onderzoeksmethoden beschikbaar aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of er in een spouwmuur vleermuizen aanwezig kunnen zijn, respectievelijk daadwerkelijk aanwezig zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan dergelijke onderzoeken worden gesteld?

Een grovere methode volgens SMP-methode. Echter dan wel in combinatie met in gehele gemeente Natuurinclusief bouwen en inrichten verplicht evenals tijdig werende maatregelen.

Je kan ook 1-2 nachten van tevoren door 2 gespecialiseerde vleermuisonderzoekers laten bepalen of op dat moment vleermuizen aan- dan wel afwezig zijn. Je krijgt daarmee alleen maar inzicht in gebruik op dat moment en niet op functie van de spouw op andere momenten in het jaar of in andere jaren. Dus uitsluitend geschikt om te voorkomen dat vleermuizen door het volspuiten van de spouw sneuvelen. Zegt niets over aantasting van verblijfplaatsen.

5. Wat zijn bij benadering de gemiddelde kosten per m2 spouwmuur van een gemiddelde woning van de onderzoeken als bedoeld onder 1, 2, 3 en 4 naar de mogelijke, respectievelijk daadwerkelijke aanwezigheid van vleermuizen in een spouwmuur?

Niet per m2 uit te drukken maar per huis/locatie. Een QuickScan € 500-900, Aanvullend onderzoek € 1200-3600. Eenmalig vleermuisonderzoek € 400 - € 750,-

6. Welke bijkomende kosten en andere schade - als bijvoorbeeld een stijging van de spouwmuurisolatiekosten en het pas later kunnen genereren van de met een spouwmuurisolatie te realiseren energiebesparing - kunnen optreden in verband met het moeten uitvoeren van de onder 1, 2, 3 en 4 bedoelde onderzoeken? Vallen die kosten en schade bij benadering te kwantificeren, het liefst in de vorm van een bedrag per m2 spouwmuur van een gemiddelde woning per maand dat de spouwmuur niet is geïsoleerd.

Bij ons niet bekend

7. In hoeverre en op welke manier zou samenwerking tussen de bij de spouwmuurisolatie betrokken partijen, als bijvoorbeeld (behartigers van de belangen van) corporaties, andere verhuurders, particuliere woningeigenaren, spouwmuurisolatiebedrijven en overheidsinstanties, eraan kunnen bijdragen dat de genoemde onderzoeken goedkoper kunnen zijn en ook sneller kunnen worden uitgevoerd?

De beste (samenwerkende) optie is via een SMP/GGO. Grote begininvestering maar op langere termijn goedkoper en uiteindelijk beter voor de staat van instandhouding van de soorten. Momenteel worden vergunningvrij enorm veel dakkapellen geplaatst, spouwmuren en daken geïsoleerd, zonnepanelen geplaatst en (achter)gevels uitgebouwd zonder enig omkijken naar de beschermde soorten. Daardoor verdwijnen grote aantallen van deze beschermde soorten stilletjes en ongezien uit ons leven. Heeft u nog andere opmerkingen of suggesties voor het aan de orde gestelde onderwerp van spouwmuurisolatie en het in kaart brengen van de eventuele gevolgen daarvan voor vleermuizen?

Het gaat niet alleen om spouwmuren (zie opmerkingen onder 7). Maar ook het verstenen van tuinen, verdwijnen van insecten etc. behoeft aandacht.

Particulieren beseffen probleem en wettelijke verplichtingen meestal niet. Goede voorlichting is essentieel indien gemeente trekkende rol op zich neemt (om te komen tot een SMP/GGO) kunnen kosten per huishouden sterk verminderd worden evenals negatief effect op huisbewonende soorten. Ook kan hiermee voorkomen worden dat de snelheid van verduurzamen van onze woningen onvoldoende is om te voldoen aan de energietransitie en dat de biodiversiteitscrisis door blijft gaan.